

tatta az öreg szántóvető — azt olvasom az én könyvemben, hogy ez a föld ad nekünk kenyeret. De arra is rátanít a könyvem, hogyha nem dolgozom, kiesik a kenyér a szájunkból. Dolgozzál, hogy ne szűkölködjének a tieid! — mondja nekem minden reggel. És én dolgozom. Ha szépen zsendül a vetés, ha elkerüli a fagy vagy a szárazság, kedvesen fülembé súgja: No, ez idén jut Jancsikának piros eszmára, a Katicának hupikék kendőre, meg egy riska tehénre. Megtanítja ez a könyv az embert arra, hogy szeresse a családját és felebarátját.

— Nincs ennél kedvesebb könyv! — mondtam.

— Mikor pedig előttünk ring az érett kalász — folytatta a szántóvető — és várja a kaszát, sarlót, az én könyvemben azt olvasom: Ember, ismerd meg az áldásban Isten kezét és emeld hozzá hálásan szívedet. És Istenhez fohászkodunk hálásan mindnyájan. Ha pedig csapás látogat meg bennünket, jégverés, szárazság, vagy más, ezt beszéli a könyvem: Ember, ne csüggedj, ismerd meg a csapásban Isten kezét és nyugodjál meg a csapásban is, mert Ő tudja, miért tette. Ne ítéld meg Isten dolgát, vedd éppen olyan hittel a csapást, mint az áldást. És megnyugszunk hitünkben. Az a könyv megtanít minket hinni, túrni, Istenben bízni.

A szántóvető elhallgatott. Én meg arra gondoltam, hogy mi minden szépre, okosra tanítja az embert az anyaföld! Milyen szép a szántóvető ember élete, aki mindennap ilyen sok bölcseséget olvas a természet könyvében.

b) Az olvasmány gondolatsoportonkénti tárgyalása. Megbeszélés.

Gondolatsoportok. Találkozás a szántóvetővel.

Szeressük ezt a földet, ezt a határt, ezt a hazát!

Szeressük családjunkat és felebarátunkat!

Tanuljunk meg hinni, túrni és Istenben bízni.

Erre tanít meg bennünket a föld!

III. Összefoglalás. A táblára írt vezérszavak alapján.

Házi feladat: fogalmazzanak egy délutáni kirándulásukról.

AKÁCFAVIRÁG...

Tele van a város.

Akácfavirággal.

Akácfavirágok

Édes illatával.

Bolyongok alattuk

Ébren álmodozva.

Mintha minden egy akácia

Nékem virágozna!

Mintha e nagy utcák

Lármája elülne,

S körültem a város

Faluvá szépülne,

Mintha csak ott járnék

A mi kis falunkba:

Ráösmerek illatáról

Minden akácunkra...

... Akácia-erdőség.

Kicsi falum képe,

Gyermekkori álomom
Ezer szép emléke:
Milyen gyönyörűség
Gondolni is rátok,
Házuuk előtt bólingató
Akáciavirágok!

Szaboleska Mihály.

1942. március 4. hete.

Olvasmánytárgyalás.

IV. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Mikszáth K.: „A királyné szoknyája” c. olvasmány.

Nevelési cél: A természet is tud büntetni, ha megbántják.

I. Előkészítés. a) Számonkérés. Az előző órán olvasott olvasmány (költemény) felújítása és számonkérése.

b) Áthajlás. Voltatok-e már a határban? Mit láttatok odakint? Bizony, a magyar embert ilyenkor már a mező, a határ érdekli legjobban. Oda kívánczik szíve-lelke. Most hát menjünk ki mi is erre az órára a természetbe, legalább gondolatban, egy olvasmány szárnyán.

c) Célkitűzés. Olvassuk el Mikszáth Kálmán szép olvasmányát: „A királyné szoknyája” című kis elbeszélését.

II. Tárgyalás. a) Az olvasmány bemutatása.

„A királyné szoknyája.”

A „Királyné szoknyája” híres volt a palócok földjén, a Bágy mentén. Így nevezték azt a termékeny, nagy rétet, mely a Gyócsi-családé volt s melynek nem is volt párja az egész palócföldön. A természet behimezte sok, sok tarka virággal, s a csillogó Bágy volt a pántlikája.

Ugy történt, hogy Gyócsi Istók halála után Mudrik Mihályt állította maga mellé férjnek az asszony. De egy-két évre ezután ő is meghalt s ekkor történt, hogy Mudrik Mihály uram az osztásnál megrövidítette, kijátszotta a Gyócsi-árvákat, Imrét és Esztert. A saját édesleányának, Erzsinek, adta a jobbik részt, a „Királyné szoknyáját”; a mostohaárváknak pedig a rosszabbik jutott.

A szegény nyomorék Imre, az idősebbik, a Bogát-hegyet kapta. Éppen olyan púpos a jószágá, mint a háta. Nyomorult egy irtvány, ez bizony nem hozza meg száraz esztendőben a vetőmagot sem. Kis húga, Eszter pedig odaszorult a „Csipkés dűlőbe”. Árok hátán árok. Legelőnek se jó, még a telekkönyvbe is úgy van beírva, hogy „hasznavehetetlen.”

A tekintetes vármegye is úgy határozott, amint Mudrik uram kieszelte. Imréé a sovány Bogát, Eszteré a kavicsos ugar, Erzsie pedig a gyönyörű selyemrét, a „Királyné szoknyája”.